

Asia: VN/12869/2025

Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi kestävyyslain ja päästökauppalain 34 §:n muuttamisesta sekä kestävyysasetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto Työ- ja elinkeinoministeriön luonnoksesta hallituksen esitykseksi kestävyyslain ja päästökauppalain 34 §:n muuttamisesta sekä kestävyysasetuksen muuttamisesta

Suomen Vetyklusteri kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa hyvin valmistellusta hallituksen esityksen luonnoksesta.

Vetyklusteri pitää kestävyyslain soveltamisalan laajentamista 1 §:ssä ehdotetulla tavalla vähähiilisiin polttoaineisiin tärkeänä edistysaskeleena Suomen vetymarkkinan kehittymiselle. Jo aiemmin lakiin sisällytetty RFNBO-sääntely ja nyt ehdotettu vähähiilisiä polttoaineita koskeva lisäys täydentävät toisiaan ja lisäävät sääntely- ja investointivarmuutta. Lain päivitys on erityisen ajankohtaista nyt, kun puhtaan teollisen kehityksen valtiontukikehys perustellusti mahdollistaa myös vähähiilisten polttoaineiden tuotannon tukemisen ja ensimmäiset mandaatit vähähiilisille polttoaineille ovat jo astuneet voimaan.

Toiminnanharjoittajien näkökulmasta on tärkeää, että tuotantolaitoksen todentamisprosessi sekä RFNBO että vähähiilisen tuotannon osalta voidaan toteuttaa samanaikaisesti. Myös toiminnanharjoittajien todentamisohjeiden tulisi siten muodostua yhdenmukaisiksi. Kestävyysosoittamista koskevien kansallisten käytäntöjen luomisessa on tärkeää kuulla hankkeita toteuttavien yritysten näkemyksiä, jotta menettelyohjeet luodaan siten, että yritysten on niitä teknisesti ja kaupallisesti mahdollista noudattaa. Energiavirastolle tulee myös tarjota tarvittavat resurssit, jotta laitosten todentaminen voidaan todentajien toimisesta suorittaa luotettavasti ja asianmukaisesti.

Vetyklusterin näkemyksen mukaan oikeutta kestävyysosoittamiseen koskevan 2 b §:n viimeistelyssä tulisi kiinnittää huomiota esitetyn rajauksen laajentamiseen. Vetyklusterin näkemyksen mukaan olisi lähtökohtaisesti perustellumpaa olla rajaamatta oikeutta kestävyysosoittamiseen tietyille sektoreille. Kehittyvässä markkinassa myös muilla kuin esitetyillä toimialoilla voi ilmetä tarve kestävyysosoittamiseen ja lain päivittäminen tältä osin voi viedä merkittävästi

aikaa. Lisäksi kestävyystodistusten merkitys yleisesti yritysten vastuullisuustyössä tulisi tunnistaa. Vapaaehtoisen kestävyuden osoittamisen tarvetta ei tule siten tältä osin sivuuttaa.

Vetyklusteri näkee myös varsin tärkeänä, että mikäli sama tuotantolaitos olisi oikeutettu osoittamaan kestävyuden RFNBO-polttoaineiden osalta, tulisi sen automaattisesti olla oikeutettu osoittamaan kestävyuden myös vähähiilisten polttoaineiden osalta, ja toisinpäin. Muussa tapauksessa toiminnanharjoittaja saattaa joutua operoimaan kahdella päällekkäisellä järjestelmällä, mikä ei ole kustannustehokasta eikä tarkoituksenmukaista.

Kannatamme luonnoksen määritelmiä koskevassa 4 §:ssä ehdotettua toiminnanharjoittajan määritelmän on laajentamista. Lisäksi ehdotetut määritelmät kohdissa 14, 16, 17, 18 ja 19 ovat hyvin laadittuja.

Hyväksymispäätöksen voimassaolon päättymistä koskevan 16 §:n osalta toteamme, että toiminnanharjoittajasta riippuvan syyn tulkinta voi olla käytännössä haasteellista. Ehdottaisimme, että määritelmää tältä osin tarkennettaisiin, jotta mahdolliset epäselvyydet voidaan välttää sekä varmistaa tasapuolinen kohtelu kaikille toimijoille.

Lausunnonantajasta

Suomen Vetyklusteri on yli 80:n yrityksen ja toimialaliiton vuonna 2021 perustama yhteenliittymä, joka edistää Suomen puhdasta siirtymää ja vetytalouden kehittymistä Suomessa. 2035 Kotimaisella vetyarvoketjulla on mahdollisuus tuottaa jopa 30 miljardia euroa lisäarvoa kansantalouteen ja luoda samalla 100 000 työpaikkaa.

Lisätietoja:

Riitta Silvennoinen

Toiminnanjohtaja, Suomen Vetyklusteri ry

050 589 3036

riitta.silvennoinen@h2cluster.fi

Silvennoinen Riitta
Suomen Vetyklusteri ry